

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ВІЙСЬКОВА АКАДЕМІЯ (м. ОДЕСА)

СПІЛЬНІ ДІЇ ВІЙСЬКОВИХ ФОРМУВАНЬ І ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ ДЕРЖАВИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Збірник тез доповідей
Міжнародної науково-практичної конференції

12-13 вересня 2019 року

**ВІЙСЬКОВА АКАДЕМІЯ (м. ОДЕСА)
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ім. БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО (м. ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ)
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ (м. ХАРКІВ)
ПРЕДСТАВНИЦТВО НАТО В УКРАЇНІ**

СПІЛЬНІ ДІЇ ВІЙСЬКОВИХ ФОРМУВАНЬ І ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ ДЕРЖАВИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

**Збірник тез доповідей
Міжнародної науково-практичної конференції**

12-13 вересня 2019 року

м. Одеса

час активних бойових дій. Натомість, офіцери та сержанти на рівні відділення/взвод/рота мають можливість щоденно відслідковувати психічний стан військовослужбовців. Належна підготовка сержантів та офіцерів забезпечить можливість проведення щоденного моніторингу з метою виявлення симптомів психічних ушкоджень військовослужбовців та подальшого інформування психолога частини.

Ільянова А.О., д.психол.н., доц.

Практикуючий психолог, м.Київ, Україна

АВТОРСЬКИЙ АЛГОРИТМ ЩОДО МОРАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ТА ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ В ПЕРІОД ЗАГОСТРЕННЯ ВІЙСЬКОВИХ КОНФЛІКТІВ ТА ІНШИХ ЕКСТРЕМАЛЬНИХ СИТУАЦІЙ

Під час експериментальних психологічних досліджень ефективності проведення реабілітаційних заходів щодо відновлення морально-психологічного балансу людини було зроблено наступні висновки: для учасників екстремальних ситуацій необхідно комплексне відновлення, реабілітація не лише в межах реабілітаційного центру, а й у соціумі – забезпечення здорового інформаційного середовища та мікроклімату у родині (приватному секторі). А також вважаю доцільним створення медійної групи щодо поширення у ЗМІ позитивної, іміджевої інформації про військові формування України, тиражувати успіхи вчених-військових та рядових, заохочувати громадськість до комунікації, тощо. Запровадити на державному рівні систему інформаційних заходів, спрямованих на формування й підтримання високого морального духу армії та військових, підсилення позитивних аспектів, підняття морально-психологічного стану й дисципліни особового складу, військового правопорядку, згуртування військових колективів і протидію інформаційно-психологічному впливу “гібридній війні” противника.

Як наголосив на сайті Укрінформу начальник Генштабу - головнокомандувач ЗСУ генерал армії Віктор Муженко: «Реабілітація поранених військовослужбовців в АТО є одним із найактуальніших проблемних питань для Збройних сил України, і для його рішення вивчається найкращий світовий досвід розвинених країн Заходу. Сьогодні постає дуже нагальне питання для України – це реабілітація поранених в АТО. Дух і незламна воля, які вони (українські поранені воїни на марафоні у Вашингтоні – ред.) сьогодні продемонстрували, якраз є тим позитивним прикладом для решти ветеранів, а також для керівництва, щоб зробити організаційні висновки щодо створення відповідних структур та установ, які б займалися дійсно реабілітацією ветеранів”, спікер підкреслив, що українське військове керівництво вивчає не тільки досвід Сполучених Штатів у цій сфері, але й інших країн, у тому числі, Великої Британії, Німеччини, країн Балтії, Грузії. "Тобто, є позитивний досвід, ми його набираємо і вже запустили певні процеси щодо реабілітації військовослужбовців. На жаль, не так масово, як хотілося б, але процес зрушив з місця", - зазначив український головнокомандувач”, цим самим підсилюючи актуальність обраної нами теми науково-практичної діяльності.

Напрямом подальших психологічних, наукових та емпіричних досліджень планується провести експерименти щодо застосування серії пізнавальних телепередач та медитаційних сеансів у вільному доступі у мережі Інтернет у відкритому доступі для кожного, усі можливі заходи для реабілітації та профілактики негативних психологічних ситуацій та підвищення показників нервово-психічної стійкості правоохоронних органів, поліцейських та військовослужбовців усіх рангів.

Калаур С.М., д.пед.н., доц.

Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, Україна

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ПОТРЕБИ ПОСИЛЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ОФІЦЕРІВ, ЯКІ БУЛИ УЧАСНИКАМИ БОЙОВИХ ДІЙ

Перебування тривалий час офіцерів у зоні проведення бойових дій має суттєвий вплив на психіку людини, викликаючи зміни в поведінці. Беручи до уваги той чинник, що військовослужбовці виконують професійну діяльність в умовах, які передбачають емоційні та фізичні стресові фактори, у них можуть знижуватися психологічні резерви, що зможе спричинити порушення здоров'я, працездатності, а також негативно позначитися на соціальних стосунках. Тобто, той травматичний досвід, який отримують офіцери під час участі у бойових діях, може не лише негативно вплинути на їхнє здоров'я, а й спричинити нерозуміння у родині та

мати негативний вплив на подальше самовизначення та самореалізацію. Статистичні дані вказують на те, що за час військових дій на Сході нашої країни з'явилося понад 320 тисяч ветеранів, які потребують допомоги, щоб інтегруватися в український соціум. Процес їхньої інтеграції вимагає створення системи реабілітації.

Наукова дефініція «реабілітація» пов'язана із такими категоріями як «адаптація», «соціалізація», «ре соціалізація», «психологічна допомога», й в найзагальнішому контексті означає «відновлення». Тобто реабілітація у психолого-педагогічному трактуванні передбачає відновлення здоров'я (вузьке розуміння), а також покращення фізичного та функціонального стану і працездатності, що сталися через хвороби, травми, фізичні, хімічні та інші соціальні чинники (широке розуміння). Соціальна реабілітація розглядається у дослідженнях українських фахівців (Ю. Бриндіков, С. Потапчук, А. Романишин та ін.) як напрям соціальної політики, що безпосередньо пов'язаний із відновленням з боку держави функцій захисту соціальних прав і гарантій тих громадян нашої країни, які брали участь у військових конфліктах як всередині країни, так і поза нею (в якості військових фахівців або радників), а також з відновленням у суспільній свідомості позитивного образу воїна – учасника бойових дій. Отже, соціальна реабілітація має бути не просто одним із напрямів соціальної політики України, але і повинна стати її пріоритетним напрямком.

Соціальна реабілітація передбачає відновлення соціального статусу військовослужбовців, що дасть їм реальну можливість стати повноцінними учасниками соціальних процесів. У методологічній площині соціальну реабілітацію учасників бойових дій доцільно трактувати як діяльність, що охоплює сукупність економічних, медичних, соціальних, психологічних заходів, що безпосередньо спрямовані на відновлення, а, при потребі, на розвиток усіх умов нормальної життєдіяльності учасників бойових дій. Іншими словами, соціальна реабілітація має забезпечувати повноцінне існування в соціумі та бути спрямованою на запобігання деградації. Причому лише у тому випадку соціальну реабілітацію можна вважати ефективною, коли вона забезпечить «викорінення війни» з самосвідомості ветерана і допоможе йому повернутися до довоєнного психологічного стану. З практичної точки зору соціальна реабілітація охоплює систему заходів, які забезпечують покращення якості життя учасників бойових дій та створення належних умов. Соціальна реабілітація орієнтована на навчання навичкам самообслуговування з використанням педагогічних, психологічних технічних засобів, включаючи матеріальну допомогу, створення безбар'єрного середовища, фінансування тощо.

Наголосимо, що соціальна сфера нашої держави сьогодні не готова до надавання комплексних реабілітаційних послуг учасникам бойових дій. Можемо констатувати, що нині, головним чином, надаються послуги медичної та психологічної реабілітації, тоді як соціальна реабілітація залишається поза увагою фахівців соціальної сфери (соціальних працівників та соціальних педагогів, практичних психологів). Не готові до цієї діяльності й соціальні установи, адже не мають відповідних фахівців. Тому вважаємо за доцільне під час професійної підготовки студентів на факультеті педагогіки і психології в Тернопільському національному педагогічному університеті впровадити професійно орієнтовані дисципліни («Соціальна реабілітація», «Педагогічна реабілітація», «Соціальна робота з різними категоріями населення»), які допоможуть студентам опанувати теоретичними знаннями та сформувати практичні уміння й навички щодо роботи з військовослужбовцями, які були учасниками бойових дій та потребують соціальної реабілітації.

Кобзар Т.А.

Науково-дослідний центр Збройних Сил України “Державний океанаріум” Інституту Військово-Морських Сил Національного університету “Одеська морська академія”, м. Одеса

ПРЕДИКТИВНА ЕМПАТІЯ ЕКСЦЕНТРИЧНИХ ВИКЛИКІВ ПОСТТРАВМАТИЧНОГО СТРЕСОВОГО РОЗЛАДУ, ОТРИМАНОГО ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯМИ В РАЙОНАХ ПРОВЕДЕННЯ БОЙОВИХ ДІЙ

Проблема психічного здоров'я військовослужбовців, які беруть (брали) участь в АТО та операції Об'єднаних сил, на сьогоднішній день є однією з найбільш актуальних. Дослідження психологічного стану військовослужбовців після виконання ними завдань, пов'язаних з підвищеною небезпекою для життя, обумовлено вірогідними психологічними проблемами та можливістю тривалого збереження наслідків психотравмуючої дії після пережитих подій.

Наше суспільство вже зараз знаходиться в часі, коли позаду в історії країни залишилися шість хвиль мобілізації, а колишні військовослужбовці, в основній своїй кількості, повернулися до своїх домівок та почали фізичне мирне життя, хоча в психологічному стані вони перебувають ще далеко поза своїм домом і досі продовжують

Гузенко І.М. ПРОБЛЕМИ СУЇЦИДУ СЕРЕД ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ТА ВЕТЕРАНІВ АТО.....	312
Демський В.В., Маковський А.О. ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРОФІЛАКТИКИ ПТСР У ПРИКОРДОННИКІВ – УЧАСНИКІВ БОЙОВИХ ДІЙ ЗАСОБАМИ ДУШПАСТИРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВІЙСЬКОВИХ КАПЕЛАНІВ.....	312
Дундук О.І. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ТА ПІДТРИМАННЯ МОРАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО СТАНУ ОСОБОВОГО СКЛАДУ ПІД ЧАС БОЙОВИХ ДІЙ.....	313
Золотар В.М., ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ ОСОБОВОГО СКЛАДУ ЗСУ З МЕТОЮ ЗАПОБІГАННЯ ПСИХІЧНИХ УШКОДЖЕНЬ.....	314
Льянова А.О. АВТОРСЬКИЙ АЛГОРИТМ ЩОДО МОРАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ТА ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ В ПЕРІОД ЗАГОСТРЕННЯ ВІЙСЬКОВИХ КОНФЛІКТІВ ТА ІНШИХ ЕКСТРЕМАЛЬНИХ СИТУАЦІЙ.....	315
Калаур С. М. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ПОТРЕБИ ПОСИЛЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ОФІЦЕРІВ, ЯКІ БУЛИ УЧАСНИКАМИ БОЙОВИХ ДІЙ.....	315
Кобзар Т.А. ПРЕДИКТИВНА ЕМПАТІЯ ЕКСЦЕНТРИЧНИХ ВИКЛИКІВ ПОСТТРАВМАТИЧНОГО СТРЕСОВОГО РОЗЛАДУ, ОТРИМАНОГО ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯМИ В РАЙОНАХ ПРОВЕДЕННЯ БОЙОВИХ ДІЙ	316
Козубцов І.М., Козубцова Л.М., Терешенко Т.П. ПРО СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНУ ПРОБЛЕМУ РЕАБІЛІТАЦІЇ УЧАСНИКІВ БОЙОВИХ ДІЙ.....	317
Колесник О.В. ПСИХОЛОГІЧНА ПІДГОТОВКА ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯ ДО ВЕДЕННЯ БОЙОВИХ ДІЙ (ВІЙНИ)....	318
Купчишина В.Ч. ОСНОВНІ СПОСОБИ ТА ЗАСОБИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯМ У БОЙОВИХ УМОВАХ.....	319
Лиман А.А. УЯВЛЕННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ ПРО ВИПРАВДАНІ РИЗИКИ В СЛУЖБОВО-БОЙОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.....	320
Павелко І.І. ДЕПРЕСИВНА СТАДІЯ БОЙОВОГО СТРЕСУ: ПРИЧИНИ ТА ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ.....	321
Павелко І.І., Беловодов І.Ф. ФІЗИЧНІ ТА ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ЕФЕКТИВНОСТІ РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ В ГРУПАХ ЛФК.....	322
Петреченко С.А. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА НА ПІЛГВИ УЧАСНИКІВ АНТИТЕРОРИСТИЧНОЇ ОПЕРАЦІЇ ТА ЧЛЕНІВ ЇХ СІМЕЙ В КОНТЕКСТІ ПОСТТРАВМАТИЧНОГО ВІДНОВЛЕННЯ І СОЦІАЛЬНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ.....	323

**СПІЛЬНІ ДІЇ ВІЙСЬКОВИХ
ФОРМУВАНЬ І ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ ДЕРЖАВИ:
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

**Збірник тез доповідей
Міжнародної науково-практичної конференції**

12-13 вересня 2019 року

**Редакційна група за якість матеріалів відповідальності не несе.
Матеріали доповідей авторів надано у вигляді, відповідно
до заявок на участь у конференції.
Дякуємо авторам за дотримання рекомендованого шаблону та обсягу виступів.**

Відповідальний за випуск – Франчук Ю.В., Кравчук О.І.
Комп'ютерний набір Франчук Ю.В.
Комп'ютерна верстка Кучерук К.М.

Здано до набору 03.09.2019 р. Підписано до друку 09.09.2019 р.
Формат паперу 297x420/2. Авт. арк. – 21,82. Обл. вид. арк. – 21,92. Друк. арк. – 240.
Умов. друк. арк. – 55,2. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Замовлення № 358 -2019 РВВ ВА. Наклад – 100 прим.

Віддруковано у друкарні Військової академії (м. Одеса)
65009, м. Одеса, вул. Фонтанська дорога, 10.
Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу Військової академії заборонено